

SISÄLLYSLUETTELO

Esipuhe	13
Esipuhe teoksen 2., uudistettuun laitokseen	17

VERRYTTELYÄ

1 Hyvän asianajajatavan perusteita	22
2 Mitä tarkoitetaan hyvällä asianajotavalla?	29
3 Näkökohtia hyvän asianajajan ominaisuuksista ja asianajotaitojen kehittämisestä	31
4 Markkinointi ja tiedottaminen verkossa	46
5 Oikeusjutun kaari	54
6 Asianajajien ja tuomarien yhteispeli	55
6.1 Roolit tuomioistuinpelissä	55
6.2 Yhteispelin kehittäminen	58
7 Paperiton oikeudenkäynti ja aineistopankki (AIPA)	61
7.1 Sähköinen asiointi yleisissä tuomioistuimissa	61
7.2 Sähköiset elementit oikeudenkäyntimenettelyssä	63
7.3 Aineistopankin (AIPA) käyttöönotto mullistaa asianajajan työtä	67
7.3.1 Mistä AIPA-hankkeessa on kysymys?	67
7.3.2 Hankkeen aikataulu	68
7.3.3 Mitä AIPA:aan valmistautuminen edellyttää asianajajalta?	69
7.3.4 Valmistautuminen AIPA:n käyttöönottoon laajoissa riita-asioissa	71
7.4 Algoritmien haaste lainkäytölle	71

LÄHTÖVIIVALLA

1	Toimeksiantoa koskeva tarjous ja mahdollisuus kieltäytyä siitä	74
2	Esteettömyyden tarkistaminen	77
3	Toimeksiantosopimuksesta yleisesti ja erityisesti palkkioperusteiden sopimisesta	79
4	Asianajajan varaaminen ja keustosopimukset	87
5	Asiakassuhteiden ylläpito	93
6	Asiakkaasta päämieheksi	95
6.1	Odotustilat ja neuvotteluhuone	95
6.2	Ajanvaraus ja alkuselvittelyt	98
6.3	Vastaanottoneuvottelu	100
6.4	Verkkopalvelun vaihtoehto ja virtuaaliset asianajotoimistot	104
7	Onnistumismahdollisuuksien arviointi	107
7.1	Lisäselvitykset ja tavoitteenasettelu	107
7.2	Hyvä, kohtalainen vai toivoton juttu	110
7.3	Epävarmat tosiseikat	112
7.4	Epävarma näyttö	113
7.5	Oikeudellinen epävarmuus	116
7.6	Oikeudellisten ongelmien ratkaiseminen yhteistyönä	119
7.7	Häviöriskin hyväksyminen	122

LIIKKEELLE

1	Vaatimukset	126
1.1	Vaatimuskirjeen sisältö ja rakenne	126
1.2	Vastaukselle annettava määräaika	129
2	Vaatimukseen vastaaminen	131
2.1	Vastauskirjeen sisältö ja rakenne	131
2.2	Vastavaatimusten esittäminen vastauksen yhteydessä	133
3	Kirjeenvaihdon jatkaminen	135

4	Keinot sovintoratkaisun hakemiseen	136
4.1	Asianajajien mahdollisuudet edistää sovintoon pääsemistä	136
4.2	Käräjäoikeuden velvollisuus edistää sovintoa	140
4.3	Tuomioistuinsovittelu	143
5	Haastehakemuksen rakenne ja sisältö	149
6	Oikeuspaikan valitseminen ja sen sopimismahdollisuus	154
7	Haastehakemukseen annettavan vastauksen rakenne ja sisältö	158

VAUHTIIN

1	Kirjallisen lausuman pitää viedä asiaa eteenpäin	162
2	Käräjäoikeuden kirjalliset yhteenvedot	165
2.1	Ensimmäisen yhteenvedon aika	165
2.2	Yhteenvedon täydentäminen valmisteluistunnon jälkeen	169
2.3	Yhteenvedon tarkistaminen	171
3	Riidattomien ja riitaisten seikkojen listaaminen	173
3.1	Asianajajien ehdotukset riidattomiksi seikoiksi	173
3.2	Asianajajien ehdotukset riitaisiksi seikoiksi	174
4	Suullinen valmistelu ja ennen sen päättymistä huomioon otettavat seikat	176
4.1	Suullisen valmistelun tarkoitus ja kulku	176
4.2	Valmistautuminen suulliseen käsittelyyn	183
4.3	Voiko käräjätuomarin kanssa soitella?	187
4.4	Kanteen kehittäminen ja lausumien täsmentäminen	191
4.5	Asianosaisten vaatimis- ja väittämisvelvollisuuden sisältö ja ajankohta	195
4.6	Seuraukset vetoamisvelvollisuuden laiminlyömisestä	198
4.7	Todisteiden ilmoittaminen, todistusteemat ja mahdollisuus muuttaa todistusteemoja	199
5	Asiakirjan esittämisvaatimus, kyllä vai ei?	205
6	Todistajien haastattelu ja ohjeistaminen	207

VAUHDISSA

1	Pääkäsittelyn yleisluontoinen kulku	212
2	Asiaesittelyn tarkoitus ja sisältö	218
3	Velvollisuus varmistaa todistajien saapuminen istuntoon	222
4	Parhaan todistelun hankkiminen ja esittäminen oikeudelle	225
5	Kysymyslistojen valmistaminen todistajille	227
6	Todistustaakan jako, kun näyttökynnys ei ylitä	229
7	Ääni- ja kuvatallenteet todisteina	233
8	Asiakirjatodisteiden teknisen laadun varmistaminen	237
9	Henkilötodistelun keskeisyys pääkäsittelyssä	238
9.1	Mitä ongelmia henkilötodisteluun liittyy?	238
9.2	Todistajankuulustelun eri muodot ja niiden tavoitteet	243
9.3	Todistajankuulustelussa huomioon otettavat seikat	246
9.4	Etäkuulustelujen muodot, edellytykset ja luotettavuus	253
9.5	Hyviä ja huonoja todistajankuulustelun asianajokäytäntöjä	256
10	Asianosaisten kuulustelu todistelutarkoituksessa	267
11	Asiantuntijatodistelu	268
12	Katselmus	270
13	Selvitykset siitä, miten lakia on sovellettava	272

LOPPUKIRI

1	Asianajo pääkäsittelyn loppuvaiheissa	278
1.1	Valmistautuminen loppulausuntoihin	278
1.2	Loppulausuntojen esittämisjärjestys ja vuoropuhelun mahdollisuus	281
1.3	Hyvän loppulausunnon ominaisuudet ja merkitys asian ratkaisulle	282
2	Oikeudenkäyntikulut	290

MAALI

1	Tuomio, sen perustelut ja antamistapa	298
2	Tuomion tiedottaminen päämiehelle ja yleisölle	300
3	Tuomion arviointi ja jatkotoimista päättäminen	303
4	Alioikeuksien kasvava merkitys	307

KORKEUSHYPPY

1	Muutoksenhaku käräjäoikeudesta hovioikeuteen	310
1.1	Muutoksenhaun tarkoitus ja lähtökohdat muutoksenhauille	310
1.2	Valituksen sisältö	316
1.3	Vastavalitus	320
1.4	Ennakkopäätösvalitus käräjäoikeuden tuomiosta	321
1.5	Tuomioistuinsovittelu hovioikeudessa	323
1.6	Mihin seikkoihin ja todisteisiin hovioikeudessa saa vedota?	325
1.7	Jatkokäsittelyluvan edellytykset	329
1.7.1	Yleistä lupajärjestelmästä ja sen vaikutuksista	329
1.7.2	Miten jatkokäsittelyluvan hakeminen on perusteltava?	330
1.8	Vastaus valitukseen	332
1.9	Asian valmistelu ennen pääkäsittelyä	335
1.10	Hovioikeuden pääkäsittely	339
1.10.1	Yleistä	339
1.10.2	Käsittelyjärjestys pääkäsittelyssä	340
1.10.3	Keskeisiä asianajollisia seikkoja	343
1.10.4	Hovioikeuden tuomio ja sen arviointi	345

SEIVÄSHYPPY

1	Muutoksenhaku hovioikeudesta korkeimpaan oikeuteen	348
1.1	Edellytykset asian viemiselle korkeimpaan oikeuteen	348
1.2	Valituslupaperusteet	350
1.3	Asianajollisia kysymyksiä valitusluvan hakemisessa	355
1.4	Valituksen sisältö	357
1.5	Menettely valituslupakäsittelyssä	358
1.6	Vastaus valituslupahakemukseen ja valitukseen	359
1.7	Suullinen käsittely korkeimmassa oikeudessa	360
1.8	Korkeimman oikeuden tuomio	361
2	Loppukeskustelu päämiehen kanssa	362

Tiivistettyjä käytännön ohjeita asianajajalle	364
Käytettyjä käsitteitä	368
Lähdeaineisto	372
Asiahakemisto	376

LIITTEET

Liite 1.	Toimeksiantosopimus	392
Liite 2.	Työsuhdeasioiden tarkistuslista	396
Liite 3.	Vaatimuskirje	400
Liite 4.	Muistutuskirje	401
Liite 5.	Vastaus vaatimuskirjeeseen	402
Liite 6.	Haastehakemus	403
Liite 7.	Vastauskirjelmä haastehakemukseen	408
Liite 8.	Kirjallinen lausuma (1)	412
Liite 9.	Kirjallinen lausuma (2)	415
Liite 10.	Loppulausuntomuistio	418

Liite 11. Valituskirjelmä hovioikeuteen	419
Liite 12. Vastauskirjelmä hovioikeuteen	424
Liite 13. Valituslupahakemus ja valitus korkeimpaan oikeuteen	428
Liite 14. Vastaus korkeimpaan oikeuteen	436